

Onderduiken voor beginners

Arnon Grunberg verbleef in de Utrechtse vinexwijk Leidsche Rijn. Dit is het laatste deel van een serie.

Een gedeelte van de grond waarop Leidsche Rijn is gebouwd werd ooit gebruikt voor fruitteelt.

Boer Frans heeft veel grond verloren, maar hij heeft nog wat over.

Een dag van tevoren bel ik op of het schikt als ik zondag tussen 12 en 1 arriveer.

De vrouw van Frans, Annelies, zegt kortaf: „Dan zijn we naar de kerk.”

„Wanneer kan ik dan komen?”

„Een uur.”

Her huis van Annelies en Frans is niet oud, maar voelt te midden van de vinexwijk als een museum. Boven het deurportaal hangt een foto van de vorige paus.

„We hebben elkaar in de kerk ontmoet”, zegt Annelies. „Hij zei ‘dag’. Meer niet. Dat zijn drie letters. Maar ik kreeg kriebels in mijn buik.”

Ik kijk naar boer Frans, maar die zwiigt.

„We waren allebei 41 en allebei

nog nooit getrouwd”, zegt Annelies.

Nu zegt boer Frans iets: „Als je niemand tegenkomt, dan houdt het op.”

„Ik stuurde hem een kaartje”, zegt Annelies. „Zullen we eens uitgaan? Nou, we gingen uit. Maar hij zei niet veel. Alleen op een gegeven moment vroeg hij: ‘Kun je goed koken?’ Toen zei ik:

Met Grunberg in de vinexwijk

‘Als je een huishoudster zoekt, ben je bij mij aan het verkeerde adres.’”

Er lijkt een glimlach op het gezicht van boer Frans te verschijnen. „Ik zal je de appelbomen laten zien”, zegt hij.

Hij heeft vooral appels, peren, een beetje kersen en wat frambozen.

„In het plukseizoen is hij bijna nooit thuis”, zegt Annelies. „Dan is van hij ’s ochtends vroeg tot ’s avonds laat aan het plukken.”

Boer Frans wil iets zeggen, maar Annelies verklaart: „Niet tegensputteren, in het plukseizoen ben je bijna nooit thuis.”

„Hebben jullie kinderen?” vraag ik.

Annelies schudt haar hoofd. „Ik heb een B&B”, zegt ze. „Ook een hoop werk en je komt interessante mensen tegen.”

Boer Frans wijst op het dak van de koefinstallaties. „Daar zit een valkie”, zegt hij. „Dat vind ik zo mooi.”

We komen langs een bijenkorf.

„Bijen zijn veel slimmer dan mensen”, zegt boer Frans. „Die zorgen voor later.”

We staan bij de frambozen.

„Mijn vader zei altijd: ‘Op een gegeven moment werkt er niemand meer omdat niemand het kan betalen’”, verklaart boer Frans.

Daarna zegt hij niets meer.

„Wat heb je geleerd in de vinexwijk?” vragen mij mensen.

Voor mij, en hopelijk voor mijn lezers, waren de tien dagen in Leidsche Rijn een cursus: onderduiken voor beginners.